

**Program współpracy Wojewody Mazowieckiego w 2010 roku
z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3
ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

§ 1

Ilekcroć w tekście jest mowa o:

- 1) administracji zespolonej – rozumie się przez to działających pod zwierzchnictwem wojewody kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży, wykonujących zadania i kompetencje określone w ustawach,
- 2) delegaturze – rozumie się przez to placówkę zamiejscową Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,
- 3) dotacji – rozumie się przez to dotacje w rozumieniu art. 106 ust. 2 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
- 4) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- 5) Forum – rozumie się przez to Forum przy Wojewodzie Mazowieckim, powołane na podstawie § 19,
- 6) konkursie – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy,
- 7) organizacjach – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy,
- 8) Pełnomocniku – rozumie się przez to Pełnomocnika Wojewody Mazowieckiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, powołanego na podstawie zarządzenia Wojewody Mazowieckiego,
- 9) programie – rozumie się przez to roczny program współpracy Wojewody Mazowieckiego w 2010 r. z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- 10) Radzie – rozumie się przez to Radę ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi przy Wojewodzie Mazowieckim, powołaną na podstawie § 18,
- 11) stronie internetowej – rozumie się przez to adres internetowy www.ngo.mazowieckie.pl lub zakładkę „NGO” na stronie www.mazowieckie.pl,
- 12) Wojewodzie – rozumie się przez to Wojewodę Mazowieckiego,
- 13) zespołach – rozumie się przez to zespoły ds. opiniowania ofert na realizację zadań publicznych,
- 14) wydziałach – rozumie się przez to Wydziały i Biura Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

§ 2

Program określa zakres i formy współpracy, a także zadania priorytetowe w zakresie współpracy Wojewody z organizacjami w 2010 roku.

§ 3

1. Cele współpracy Wojewody z organizacjami obejmują:

- 1) kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych i regionalnych, w tym:
 - a) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną i regionalną oraz jej tradycję,
 - b) promocję postaw obywatelskich i prospołecznych,

- c) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów lokalnych i regionalnych,
 - d) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Mazowsza,
 - e) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie,
 - f) kształtowanie wartości tolerancji i szacunku w stosunku do innych kultur,
 - g) podnoszenie skuteczności i efektywności działań w sferze zadań publicznych,
 - h) wzmocnienie pozycji organizacji i zapewnienie im równych szans z innymi podmiotami,
 - i) uzupełnienie działań Wojewody w zakresie nieobjętym przez struktury administracji rządowej,
 - j) budowanie partnerstw między Wojewodą a organizacjami,
 - k) kształtowanie współpracy między administracją na terenie województw mazowieckiego a organizacjami;
- 2) wspieranie i współpracę z ruchem organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich.
2. Cele programu obejmują systemową i zorganizowaną współpracę Wojewody z organizacjami.

§ 4

1. Wojewoda współpracuje z organizacjami w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy, o ile zadania te są zadaniami Wojewody.
2. Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy Wojewody z organizacjami jest prowadzenie przez te organizacje działalności na terenie województwa mazowieckiego i/lub na rzecz jego mieszkańców.

§ 5

Współpraca Wojewody z organizacjami, mająca charakter pozafinansowy i finansowy odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności i uczciwej konkurencji oraz transparentności.

Rozdział II **Formy współpracy pozafinansowej Wojewody z organizacjami**

§ 6

1. Wojewoda i administracja zespółona w celu ułatwienia organizacjom nawiązywania kontaktów oraz wzmocnienia współpracy będą zapraszać przedstawicieli organizacji do udziału w organizowanych przez siebie spotkaniach, wyjazdach, konferencjach lub seminariach związanych ze współpracą Wojewody i administracji zespółonej z organizacjami.
2. Wojewoda i administracja zespółona podpisują w miarę potrzeby porozumienia o pozafinansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizowanych przez siebie działań.
3. Wojewoda i administracja zespółona mogą wspomagać technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje pozarządowe realizujące na terenie województwa swoje zadania statutowe, o ile są one zgodne z zadaniami Wojewody i administracji zespółonej.
4. Wojewoda i administracja zespółona mogą współdziałać z organizacjami w celu pozyskiwania środków pochodzących z funduszy zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem środków z Unii Europejskiej.
5. Wojewoda i administracja zespółona w ramach współpracy z organizacjami prowadzą konsultacje społeczne.
6. Współpraca pozafinansowa Wojewody oraz administracji zespółonej z organizacjami odbywa się zarówno na poziomie centralnym, jak i na poziomie działania poszczególnych delegatur.
7. Wojewoda i administracja zespółona informują organizacje o planowanych kierunkach działalności i współdziałania między innymi poprzez stronę internetową i regularne spotkania z przedstawicielami organizacji.

8. W wydziałach i administracji zespolonej współpracujących z organizacjami wyznaczani są pracownicy odpowiedzialni za kontakt i współpracę z organizacjami pozarządowymi. Ich aktualne dane kontaktowe dostępne są na stronie internetowej.
9. Wojewoda oraz administracja zespolona w miarę swoich możliwości nieodpłatnie udostępnia pomieszczenia i sale Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie oraz urzędów administracji zespolonej, będące w ich dyspozycji, organizacjom, współpracującym na stałe z Wojewodą lub administracją zespoloną, na organizowanie nieodpłatnych konferencji, szkoleń i spotkań.

§ 7

1. Wojewoda może objąć honorowym patronatem działania lub programy prowadzone przez organizacje. Wniosek w tym zakresie składa się do Biura Wojewody.
2. Administracja zespolona może objąć honorowym patronatem działania lub programy prowadzone przez organizacje, na zasadach określonych przez daną administrację. Wniosek w tym zakresie składa się do administracji zespolonej.

§ 8

Wojewoda i administracja zespolona na etapie tworzenia projektów dotyczących organizacji oraz innych spraw ważnych dla mieszkańców województwa będą zasięgać opinii Forów oraz Rady.

§ 9

1. Wojewoda może udzielić organizacji lub projektowi danej organizacji pisemnej rekomendacji.
2. Administracja zespolona na podstawie doświadczeń współpracy z organizacjami będzie udzielać im pisemnych rekomendacji, na zasadach określonych przez daną administrację zespoloną.

§ 10

Wojewoda prowadzi wyodrębnioną podstronę internetową lub zakładkę „NGO” w ramach strony Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, poświęconą tematyce organizacji, na której znajdują się przede wszystkim informacje dotyczące współpracy.

§ 11

1. Wojewoda w miarę możliwości będzie zamieszczał informacje o organizacjach w wydawanych przez siebie materiałach informacyjnych.
2. Organizacje współpracujące z Wojewodą są zobowiązane do:
 - 1) promowania Wojewody poprzez umieszczenie na wszystkich materiałach promocyjnych i reklamowych dotyczących zadań finansowanych ze środków Wojewody informacji o zaangażowaniu Wojewody w realizację wspólnego projektu, zawierającej wizerunek godła Rzeczypospolitej, symbolizujący wsparcie administracji rządowej, dostępny w wersji elektronicznej u Pełnomocnika;
 - 2) informowania w trakcie wykonywania zadania o tym, że jest ono wspierane finansowo przez Wojewodę.

Rozdział III

Formy współpracy finansowej Wojewody z organizacjami

§ 12

1. Współpraca o charakterze finansowym może odbywać się w następujących formach:
 - 1) powierzania wykonania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie jego realizacji,
 - 2) wspierania zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji,

- 3) przekazania środków na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo o zamówieniach publicznych (Dz. U. nr 19 poz. 177 z późn zm.),
 - 4) określonych w odrębnych przepisach.
2. Wojewoda lub administracja zespółona mogą zawierać z organizacjami umowy na wykonanie zadań publicznych na czas realizacji zadania lub na czas określony.

§ 13

1. Zlecenie realizacji zadań publicznych następuje w trybie otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
2. Do zlecenia realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.).
3. Wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem wyklucza prawo otrzymania dotacji przez kolejne 3 lata, licząc od dnia stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania dotacji.
4. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest ogłaszanie otwartych konkursów ofert na zadania, których realizacja wymaga kontynuacji w terminie przekraczającym rok budżetowy.

§ 14

1. W celu opiniowania ofert na realizację zadań publicznych Wojewody, administracji zespółonej lub zleconych przez administrację rządową powołuje się, kierując się zasadą równego uczestnictwa, zespoły, składające się z: przedstawicieli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego lub administracji zespółonej oraz przedstawicieli organizacji, wskazanych przez właściwe Forum. Jeżeli Fora nie wskażą przedstawicieli, wskazuje ich Rada na wniosek Pełnomocnika.
 2. Skład i organizację prac zespołów określi poprzez nadanie regulaminu Wojewoda lub kierownik administracji zespółonej.
 3. W skład zespołu nie mogą wchodzić:
 - 1) przedstawiciele organizacji, których oferta opiniowana jest przez ten Zespół,
 - 2) osoby, których udział w opiniowaniu ofert może powodować konflikt interesów, zgodnie z zaleceniami Rady.
 4. Ocena ofert odbywa się na podstawie kart oceny wniosku, której wzór określi Wojewoda lub kierownik administracji zespółonej.
 5. Przy rozpatrywaniu ofert zespół będzie kierował się w szczególności:
 - 1) zgodnością oferty z zadaniem określonym szczegółowo w ogłoszeniu o konkursie,
 - 2) zadeklarowaną przez organizację jakością realizacji zadania, w tym kwalifikacjami osób, z udziałem których zadanie ma być realizowane,
 - 3) kalkulacją kosztów realizacji zadania, w tym zadeklarowanym udziałem innych środków w realizacji zadania; poprzez inne środki rozumie się: środki finansowe pozyskane z innych źródeł lub wkład własny organizacji (w tym wkład finansowy lub pozafinansowy w realizację zadania),
 - 4) realizacją zadań zleconych podmiotowi uprawnionemu w poprzednim okresie, z uwzględnieniem rzetelności i terminowości oraz sposobu rozliczenia otrzymanych na ten cel środków (o ile podmiot realizował już zadania ze środków Wojewody lub administracji zespółonej)
- oraz kryteriami określonymi w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.

§ 15

1. Wyniki konkursów podawane są do publicznej wiadomości, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.
2. Organizacje, które nie otrzymały dotacji otrzymują o tym zawiadomienie w formie pisemnej.
3. W terminie od rozstrzygnięcia konkursu, określonym w ogłoszeniu o konkursie, przedkładane są do podpisu organizacji projekty umów. Umowa zostanie podpisana niezwłocznie, o ile realizujący zadanie dostarczy w wymaganym terminie wszystkie niezbędne dokumenty.

4. Bieżący monitoring i kontrolę merytoryczną wykonywanych zadań prowadzą dyrektorzy wydziałów i kierownicy administracji zespolonej. Przedstawiają oni wnioski Wojewodzie za pośrednictwem Pełnomocnika.

§ 16

1. Dotacje mogą być udzielane wyłącznie na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań, mieszczących się w zadaniach priorytetowych, o których mowa w § 24.
2. Środki finansowe pochodzące z dotacji nie mogą być wykorzystywane na:
 - 1) zadania i zakupy inwestycyjne,
 - 2) zakup gruntów,
 - 3) działalność gospodarczą,
 - 4) działalność polityczną i religijną,
 - 5) finansowanie kosztów realizacji zadania poza okresem obowiązywania umowy, w szczególności: zaległości i zobowiązań.
3. Dane zadanie powinno być finansowane lub dofinansowywane jedynie ze środków przeznaczonych na jeden konkurs.

Rozdział IV

Podmioty realizujące współpracę Wojewody z organizacjami

§ 17

Organizacje uczestniczą w działaniach programowych Wojewody i administracji zespolonej w szczególności przez udział swoich przedstawicieli w Forach oraz w Radzie.

§ 18

1. Do zadań Rady, będącej główną platformą współpracy Wojewody z organizacjami, należy w szczególności:
 - 1) współtworzenie i opiniowanie kierunków działań Wojewody i administracji zespolonej w zakresie współpracy z organizacjami;
 - 2) opiniowanie projektów związanych z realizacją zadań określonych w § 24;
 - 3) przygotowywanie, we współpracy z Pełnomocnikiem, projektu rocznego programu;
 - 4) opiniowanie programów realizowanych z udziałem organizacji;
 - 5) ocena realizacji programu i przedstawianie jej Wojewodzie;
 - 6) wyrażanie opinii o stosowaniu ustawy przez Wojewodę, jednostki samorządu terytorialnego z województwa mazowieckiego oraz jego jednostki organizacyjne i występowanie do Wojewody z odpowiednimi wnioskami w tym zakresie;
 - 7) współpraca z Forami i innymi organami opiniodawczo-doradczymi Wojewody i administracji zespolonej;
 - 8) wyznaczanie strategicznych kierunków współpracy na kolejne lata.
2. W skład Rady wchodzi:
 - 1) przedstawiciele organizacji, wybrani po jednym z każdego Forum, o których mowa w § 19, przy czym ich kadencja trwa jeden rok,
 - 2) Wojewoda lub osoby wskazana przez niego;
 - 3) Pełnomocnik.
3. Pracami Rady kieruje Pełnomocnik.
4. Pełnomocnik w miarę potrzeby może z własnej inicjatywy lub na wniosek innego członka Rady zapraszać do udziału w posiedzeniach ekspertów i obserwatorów, nie mających prawa głosowania.
5. Posiedzenia Rady są jawne. Informacje o posiedzeniach Rady oraz sprawozdania z nich zamieszczane są na stronie internetowej.
6. Opinie, wnioski i inne ustalenia Rady zapadają zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu.
7. Rada na wniosek Pełnomocnika może uchwalić regulamin prac zwykłą większością głosów.
8. Obsługę organizacyjną Rady zapewni Biuro Wojewody.

1. Przy wskazanych przez Pełnomocnika w porozumieniu z Wojewodą, Wydziałach i Delegaturach oraz administracji zespolonej tworzy się Fora przy Wojewodzie Mazowieckim.
2. W przypadku chęci powołania Forum przy Wydziale, Delegaturze lub administracji zespolonej przy których nie istnieje takie Forum, 7 organizacji, może złożyć wniosek w tej sprawie do Pełnomocnika.
3. Fora mają charakter inicjatywno-doradczy. Do ich zadań w szczególności należy:
 - 1) opiniowanie i współtworzenie dokumentów i projektów aktów prawnych wydawanych przez Wojewodę lub administrację zespoloną w zakresie działalności danego Forum;
 - 2) delegowanie ekspertów do udziału w zespołach;
 - 3) współpraca z właściwymi merytorycznie wydziałami, delegaturami oraz administracją zespoloną w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych przez administrację rządową na terenie województwa mazowieckiego;
 - 4) określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania;
 - 5) występowanie do władz administracji rządowej w województwie z odpowiednimi wnioskami dotyczącej ich działalności;
 - 6) aktywna współpraca z Radą.
4. Fora wspólnie z przedstawicielami Wojewody określają tematy spotkań.
5. W skład Forum wchodzi po jednym przedstawicielu zainteresowanych organizacji, działających w poszczególnych dziedzinach na terenie Mazowsza, oraz po jednym przedstawicielu wydziałów, delegatur i służb zespolonych zainteresowanych pracami Forum, delegowanym przez kierującego właściwym merytorycznie wydziałem, delegatury i administracji zespolonej.
6. Pierwsze posiedzenie nowo tworzonego Forum zwołuje Pełnomocnik w porozumieniu z Wojewodą.
7. Na pierwszym posiedzeniu Forum ustala: tryb i organizację pracy, tryb zwoływania posiedzeń, zasady i termin wyboru przedstawiciela tego Forum do Rady. W miarę możliwości wybiera Koordynatora Forum, a jeśli się to nie uda, wybór odbywa się na drugim spotkaniu.
8. Pracami Forum kieruje Koordynator. Fora mogą powołać zespół koordynujący. Kadencja koordynatorów trwa jeden rok.
9. Na ostatnim posiedzeniu w roku Forum wybiera na roczną kadencję koordynatorów oraz przedstawicieli do Rady. Jeżeli w okresie trwania kadencji nastąpi vacat na funkcji koordynatora Forum lub przedstawiciela do Rady, członkowie Forum na specjalnym posiedzeniu wybierają nowego koordynatora lub przedstawiciela do Rady, którego kadencja wygasa w dniu wyboru koordynatora lub przedstawiciela do Rady na rok następny.
10. Posiedzenia For są jawne. Ogłoszenia o posiedzeniach For zamieszcza się na stronie internetowej co najmniej pięć dni przed dniem posiedzenia pod rygorem nieważności spotkania.
11. Spotkania For odbywają się w miejscach prowadzenia działalności przez poszczególne organizacje, w siedzibie Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie lub administracji zespolonej.
12. Przedstawiciele Wojewody w miarę potrzeby mogą z własnej inicjatywy lub na wniosek organizacji zapraszać do udziału w posiedzeniach ekspertów i obserwatorów, nie mających prawa głosowania.
13. Obsługę techniczną For zapewnią wiodące właściwe merytorycznie wydziały, delegatury lub administracja zespolona.
14. Forum może zostać rozwiązane przez Pełnomocnika w porozumieniu z Wojewodą w przypadku:
 - 1) wygaśnięcia przedmiotu działania Forum,
 - 2) braku aktywności Forum przez 3 kolejne miesiące,
 - 3) podjęcia przez organizacje pozarządowe decyzji o rozwiązaniu Forum.
15. W roku 2010 kontynuują pracę Fora, które działały w roku 2009.

§ 20

Praca w Radzie i Forach ma charakter społeczny, bez prawa do wynagrodzenia, także w postaci ryczałtowej (diety).

§ 21

Za kontakty Wojewody z organizacjami odpowiada Pełnomocnik w zakresie upoważnienia udzielonego przez Wojewodę.

§ 22

1. Wydziały, Delegatury oraz administracja zespolona bezpośrednio współpracują z organizacjami.
2. Współpraca w szczególności polega na:
 - 1) prowadzeniu konsultacji z organizacjami, w szczególności z właściwymi Forami, w sprawach ważnych dla mieszkańców województwa oraz w sprawach tworzonych dokumentów, będących w zakresie działalności Forum lub organizacji;
 - 2) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego;
 - 3) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych ze środków Wojewody oraz budżetu poszczególnych ministerstw;
 - 4) sporządzaniu sprawozdań z prowadzonej finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami;
 - 5) delegowaniu swoich przedstawicieli do udziału w Radzie i Forum oraz zapewnianiu Radzie i Forum obsługi organizacyjnej w zakresie prowadzonych przez nie prac.
3. Kierujący wydziałami, delegaturami i administracją zespoloną informują Pełnomocnika o współpracy z własnej inicjatywy lub na jego prośbę.

§ 23

Wojewoda i kierownicy administracji zespolonej realizują również współpracę z organizacjami poprzez inne ciała, powołane odrębnymi ustawami.

Rozdział V **Priorytetowe obszary zadań publicznych**

§ 24

Priorytetowe zadania publiczne do realizacji przez Wojewodę i administrację zespoloną z organizacjami w 2010 r. to:

1. z zakresu promocji idei samorządowej oraz wspierania samoorganizacji obywatelskiej:
 - 1) wspieranie lokalnych i regionalnych społeczności oraz postaw prodemokratycznych i prospołecznych,
 - 2) wspieranie grup mieszkańców, instytucji i organizacji w rozwiązywaniu lokalnych problemów i integracji,
 - 3) promocja i wspieranie wolontariatu, w tym w szczególności wolontariatu na EURO 2012,
 - 4) wspieranie współpracy organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych oraz administracji publicznej, w tym w zakresie pozyskiwania funduszy europejskich;
2. z zakresu oświaty i wychowania:
 - 1) realizowanie programów dotyczących edukacji obywatelskiej, kultywowania tradycji oraz dbałości o czystość języka polskiego,
 - 2) wspieranie programów dotyczących edukacji ekologicznej oraz upowszechnianie wszelkich akcji związanych z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia,
 - 3) realizowanie programów wychowawczych m.in. poprzez organizowanie działań młodzieży na rzecz osób potrzebujących, w tym wspieranie kształcenia wolontariuszy, prowadzących pracę wychowawczą z dziećmi i młodzieżą,

- 4) promowanie programów dotyczących rozbudzania przedsiębiorczości dzieci i młodzieży oraz przygotowania do aktywnego udziału w rynku pracy,
 - 5) organizowanie różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży,
 - 6) wspieranie nowatorskich inicjatyw oświatowych, innowacji pedagogicznych oraz projektów na rzecz dzieci uzdolnionych,
 - 7) realizowanie programów rozwijających zainteresowania naukowe i artystyczne dzieci i młodzieży w zakresie wykraczającym poza program szkolny, kreatywności i szeroko pojętej twórczości,
 - 8) promowanie programów rozwojowych skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej, w tym skierowanych do ich rodziców,
 - 9) realizowanie programów wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne w procesie uczenia się dzieci i młodzieży,
 - 10) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w małych ośrodkach - wiejskich, miejskich;
 - 11) wspieranie edukacji dzieci cudzoziemskich, dzieci romskich, dzieci polskich powracających z zagranicy,
 - 12) wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli z niewielkim stażem pedagogicznym;
 - 13) wdrażanie zasad bezpieczeństwa własnego i innych w edukacji dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw odpowiedzialności za rozwój własny i drugiego człowieka,
 - 14) wspieranie realizowania programów przeciwdziałających przemocy rówieśniczej,
 - 15) wspieranie inicjatyw edukacyjnych i wychowawczych realizowanych w ramach obchodów Roku Fryderyka Chopina;
3. z zakresu polityki społecznej:
- 1) badanie efektywności pomocy społecznej:
 - a) diagnoza stanu i efektywności realizacji zadań z administracji rządowej,
 - 2) integracja społeczna:
 - a) wsparcie integracji uchodźców,
 - b) wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - 3) rozwój inicjatyw pożytku publicznego w środowisku lokalnym:
 - a) projekty partnerstw lokalnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
 - b) projekty wspierające lokalne organizacje pozarządowe,
 - c) rozwój systemów informacji i poradnictwa obywatelskiego,
 - d) rozwój wolontariatu i aktywności społecznej obywateli,
 - 4) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu:
 - a) reintegracja społeczno-zawodowa osób bezdomnych i wykluczonych społecznie,
 - b) aktywizacja i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin, dzieci i młodzieży,
 - c) pomoc interwencyjna w sytuacji kryzysowej, w tym dla ofiar przemocy,
 - d) aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych,
 - e) projekty integracji międzypokoleniowej i wykorzystania potencjału osób starszych w społeczności lokalnej;
4. z zakresu działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje,
5. z zakresu infrastruktury:
- 1) prowadzenie konsultacji społecznych,
 - 2) wspieranie monitoringu ustawodawstwa w tym zakresie,
6. z zakresu bezpieczeństwa:
- 1) realizowanie rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”,
 - 2) popularyzowanie działań, których celem powinien być wzrost: realnego bezpieczeństwa oraz poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.
7. z zakresu wsparcia cudzoziemców:
- 1) wspieranie działań, mających na celu pomoc przy legalizacji i pobycie cudzoziemców na terenie Mazowsza,
 - 2) konsultacje społeczne w rozwiązywaniu problemów cudzoziemców w województwie,
8. z zakresu zdrowia:

- 1) stwarzanie warunków do powstawania inicjatyw funkcjonujących na rzecz zdrowia społeczności;
 - 2) zintegrowanie działań w zakresie profilaktyki na poziomie lokalnym;
 - 3) wspieranie lokalnych programów w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej realizowanych przez organizacje pozarządowe.
 - 4) wzmacnianie w społeczeństwie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne, bliskich oraz wspólnoty lokalnej.
 - 5) budowanie właściwych zachowań w celu umacniania i podnoszenia świadomości zdrowotnej na temat zdrowego stylu życia.;
9. z zakresu ochrony dziedzictwa narodowego i kulturowego, w tym ochrony zabytków:
- 1) podtrzymywanie tradycji i tożsamości narodowej, pielęgnowanie polskości, wzmacnianie rozwoju świadomości dziedzictwa narodowego i kulturowego oraz potrzeby ich ochrony i działań ochronnych;
 - 2) wspieranie akcji edukacyjnych budujących i wzmacniających świadomość wagi dziedzictwa narodowego i kulturowego;
 - 3) wspieranie działań na rzecz ochrony zabytków;
 - 4) wspieranie akcji edukacyjnych, propagujących wiedzę o wydarzeniach historycznych Polski XX i XXI w. (w szczególności: wiedzę o wydarzeniach dotyczących okrągłego stołu, wyborów czerwcowych oraz powołania pierwszego niekomunistycznego premiera, wybuchu II wojny światowej, rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego oraz rocznicy wejścia do Unii Europejskiej);
 - 5) upamiętnianie martyrologii Polaków, wspieranie działań na rzecz kombatanów i ofiar wojny.

Rozdział VI

Ocena realizacji programu

§ 25

1. Bieżącym monitoringiem realizacji programu zajmuje się Pełnomocnik we współpracy z Radą oraz kierującymi wydziałami, delegaturami i administracją zespólną.
2. Monitoring polega na ocenie realizacji opisanych zasad i trybów współpracy i przedstawianiu tej oceny Wojewodzie oraz organizacjom.
3. Uzyskiwane w czasie realizacji programu informacje, uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy Wojewody z organizacjami.
4. W rocznym sprawozdaniu z realizacji programu Pełnomocnik wraz z Radą dokonuje oceny stanu współpracy organizacji z Wojewodą w zakresie realizacji projektów oraz uwag, wniosków i propozycji wpływających z tej współpracy.
5. Pełnomocnik złoży Radzie wstępne sprawozdanie z realizacji programu do końca lutego 2011 roku.
6. Pełnomocnik, wraz z Radą, przygotowuje i składa Wojewodzie sprawozdanie z realizacji Programu do dnia 31 marca 2011 r.
7. Sprawozdanie z realizacji programu umieszczane jest na stronie Wojewody.

WOJEWODA MAZOWIECKI
Jacek Kozłowski